

Stajerc" izhaja vsaki
pevek datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
1 krono, za pol in četrt
leta razmeroma; za Ogr-
sko 4 K 50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron; za
drugo inozemstvo se
računa naročnina z ozi-
rom na visokost poštni-
ce. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 6 v.
Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Pragi, gledališko po-
slojpe štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Stev. 38.

V Ptuj v nedeljo dne 17. septembra 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani pri-
loge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Resni časi.

Resni so današnji časi, v vsakem oziru re-
alni. Po celem svetu se pojavlja velikanska revščina,
posledica splošne druginje. Noben stan ni zado-
voljen, nobena družina srečna. Prejšnja leta smo
čitali o lakoti v ruski Sibiriji ali na Kitajskem,
o gladi sledečemu tifusu, ki je na tisoče ne-
srečnih prebivalcev pahnil v grob. Zdaj pa ni
pri nas mnogo boljše. Od koga naj živi indu-
strijski delavec, ko je denar izgubil skoraj vsako
vrednost, ko mu plača ne zadostuje niti za suhi
kruh in sol? Ni čuda, da vskipi nezadovoljnost
v delavskih množinah do vrhunca in da si ho-
lejo fanatizirane gruč na barikadah večji kos
kruha pridobiti. In obrtnik, rokodelc? Od
koga naj ta živi, ko vendar že skozi stoletja
vpi pod najbolj neugodnimi razmerami, ko je
dobil žalostni priimek „malega moža“? Na
ni strani konkurenca velekapitalističnih fabrik,
na drugi neverjetne kartelske cene surovega
materijala in visoke pomočniške plače, kar one-
mogoči obrtniku sleherni zaslužek. Ni čuda, da
srednji stan propada, da je stara beseda o
„slatnem stališču rokodelstva“ postala prazna
pena. Pa kmet, ta mali kmet, katerega
dela neverjetna kratkovidnost gotovih političnih
„odrešenikov“ odgovornega za vso druginjo, —
od koga in kako naj mali kmet živi? Cene po-
trebnega orodja so se potrojile, semena, umetno
gnojilo, stavbeni material, plače delavcev, vse
je postalo visoko. Poslov tudi za najboljšo plačo
ni dobiti. Zemlja pa je izsušena, otave ni,
zemlja ni, poljski pridelki so izostali, hlevi so
prazni, vinogradi po toči uničeni. Od nikjer
pomoči! Leto za letom slaba žetev, večji davek,
večja beda. V Trstu in Ptuj pa gradijo
velikanske parnike, na Dunaju penzionirajo vsak
teden tri ministre, tobaku, pivu, vinu se nalaga
nove davke, terminka trgovina na Ogrskem je
litim oderuhom še vedno dovoljena, karteli
one-mogočijo sleherni gospodarski napredek,
Švicarji prodajajo avstrijsko železo ceneje nego
mi sami, avstrijski sladkor služi Angležom vsled
nižke cene za svinjsko krmo, — z eno besedo:
ljudstvo je molzna krava.

Mi gotovo nismo pridigarji upora in obso-
jamo najodločnejše blazno postopanje razjarjenih
mas. Ali razumljivo nam je to postopanje! Kajti
lakota ne pozna nobenih mej!
Vlade v posameznih evropskih državah naj bi
tega dejstva ne pozabile! Lakota je prekulnila
množico tronov in pomedla z mnogimi mogotci.
In stoletja dolgo so krvavele države nad posled-
ničimi uporov, ki so nastali iz lakote.

Pri nas v slovenskih krajih pa treba na-
glašati, da je prvaška politika so-
kriva uboštva ljudstva. Slovensko
ljudstvo je malo kmetско ljudstvo in tega
praki nikdar niso hoteli vpoštevati. Zanemarjali
so kmetске zahteve in kmetске potrebnosti. Iz-
trgali so kmetički stan tako rekoč s korenino
vred iz domače zemlje. Namesto da bi rešili
tako važno poselsko vprašanje, uresničevali so

fabrike za uradnike in duhovnike. Vsa čast pred
poštenimi duhovniki, — ali iz gospodarskega
stališča je žalostno, da nam na vseh koncih in
krajih primanjkuje slovenskih poslov; slovenskih
duhovnikov, širbarjev, uradnikov pa imamo to-
liko, da rogovilljo celo v popolnoma nemških
pokrajinah. Noben narod nima razmeroma toliko
študentov, kakor slovenski. In stotero kmetских
posestev v slovenskih pokrajinah prišlo je zaradi
domačega „študenta“ na boben... Slovenska
prvaška politika ni nikdar pomislila, da je le
tisti narod zdrav, ki ima zdrav
kmetički stan in da nima noben narod bo-
dočnosti, ki temelji le v uradnikih in od kraja
do kraja potujočih duševnih delavcih. Tisti, ki
vedno kričijo o „nemški nevarnosti“, naj bi
enkrat pomislili, da imamo v Ameriki že skoraj
več Slovencev kakor doma in da je na West-
falskem vsako leto več slovenskih delavcev.
Nemški milijonski narod ne trpi vsled izselje-
vanja; ali slovenski narod čuti gotovo vsakih
tisoč izgubljenih sinov.

Tako je prvaška politika iz narod-
nega sovraštva in narodne ošab-
nosti uničila slovenskega kmeta.
Kdor bode resnično zgodovino slovenskega ljud-
stva pisal, ta bode moral označiti slovenske
narodnjake klerikalne in libe-
ralne stranke za prave krvnike
slovenskega ljudstva.

Resni časi so, — upajmo, da bodejo našli
tudi resne možje!

ki drži kaj na zdravo ne-
govanje kože, ki hoče zlasti
pege odstraniti ter mehko,
nežno kožo in beli teint
dobiti in obdržati, umiva
se edino z

Dama

„Steckenpferd“ lilije-
nim mlečnim milom
(znanka „Steckenpferd“) od
Bergmann & Co. Teutonia z. E.
Kos za 80 h se dobi v vseh
apotekah, drožerijah in tr-
govinah s parfumom itd.

391

Politični pregled.

Državni zbor vendar ne bode tako hitro
sklican, kakor se je najprej mislilo. Govori se
zdaj, da ga bode vlada šele 10. oktobra sklicala.
Potem bode zboroval do 20. decembra. V prvi
vrsti bode moral državni proračun rešiti. Vojni
predloga ne pride v prvi vrsti, ker je njena
usoda od ogrske državne zbornice odvisna; Ogr-
pa imajo svojo glavo in so naravnost nesramni
v svojih zahtevah. Pričakovati je celo, da se
bode vsled vojne predloge ogrski državni zbor
razpustilo. Pred zasедanjem državne zbornice
zborovali bodejo nekateri deželni zbori, v prvi
vrsti tisti, ki nimajo obstrukcije in od katerih
se sme torej pričakovati, da bodejo tudi nekaj
gospodarskega dela izvršili.

Deželni zbori. Cesarski patent v uradni
„Wiener Zeitung“ razglasa, da so češki in nižje-
avstrijski deželni zbori za 20. septembra, vorarl-
berški in tržaški pa za 25. septembra sklicani.
V češkem deželnem zboru bode brzkone pričelo

grometi in bodejo tamošnji prepripi zopet za celo
državo in za vse narode usodepolni.

Uporni vojaki ali kolera? Listi poročajo, da
se je pri manevrih v taboru pri
Neubenateku pri eni kompagniji
čeških vojakov pojavil prav-
cati upor. Resnica je, da se je pripeljalo
v pozni nočni uri eno kompagnijo češkega
infanterijskega regimenta št. 102 v Prago;
obdana je bila od dveh oistro oboroženih
kompagnij 73. infanterijskega regimenta in od
ene divizije kavalerije. Nekateri poročajo, da so
se češki vojaki uprli oficirjem
in da so postrelili enega hauptma-
na ter dva lajtnanta. Potem so drugi
regimenti tem češkim vojakom orožje vzeli in
jih v praško garnizijsko ječo odpeljali. Preiskava
bode dognala, kaj je resničnega na tej zadevi.
Kajti od druge strani se tudi poroča, da se je
pojavila pri omenjeni kompagniji kolera in da
se je vojake le pod strogimi odredbami v izo-
lirsko bolnišnico odpeljalo. Tudi se govori, da
se je češke vojake zaprlo, ker so na manevrih
oistro streljali. V splošnem pa je znano, da je
vsa češka agitacija naperjena proti državi in
cesarju, da se nahaja med češkimi vojaki jako
veliko anarhistov in da se zamore vsled tega
vse pričakovati. O stvari podali bomo še na-
tančnejše poročilo!

Kmetički zbor. V mestu Tullnu vršil se je te
dni V. nižjeavstrijski kmetički tabor, katerega se
je okroglo 4000 kmetov udeležilo. Zborovalci so
sprejeli oistro resolucijo glede druginje. V tej
rezoluciji se v prvi vrsti povdarja, da vlada
druginja ne samo pri nas, marveč po celem
svetu in ne samo pri kruhu in mesu, temveč
pri vseh življenskih potrebščinah, zlasti pa pri
sladkorju, petroleju, premogu itd. Kmetje torej
niso druginje krivi. Zbor je odločno zahteval, da
se proti kartelom nastopi, ki so sladkorni, pe-
trolejski itd. oderuhi. Tudi je medtrgovstvo krivo
druginji. Od vlade je zahteval tabor odločne
korake, da se kmetom preskrbi dovolj delavskih
moči in da se dvigne živinorejo. S temi sklepi
se gotovo tudi naši kmetje strinjajo.

Vprašanje uvoza mesa. Kakor znano, se je
poskušalo proti mesni druginji nastopati z uvozom
inozemskega, prekmorskega, v prvi vrsti argen-
tinskega mesa. Ta uvoz pa je vsled neke po-
godbe odvisen od dovoljenja ogrske vlade. Zdaj
ogrška vlada tega uvoza ne dopusti. 22. t. m.
se bodo pričela pogajanja med ogrsko in av-
strijsko vlado glede uvoza tujega mesa.

Vojni minister. Glasovi o odstopu državnega
vojnege ministra se zopet ponavljajo. Ko pride
cesar nazaj na Dunaj, bode minister Schönaich
gotovo odstopil. Njegov naslednik bode baje
zaupnik prestolonaslednika nadvojvode Franca
Ferdinanda, general infanterije vitez pl. Auffen-
berg, ki je doslej korni komandant v Serajevu.

Socialni demokratje priredili so po celi dr-
žavi velike shode, naperjene proti druginji, ka-
terim so tudi demonstracije sledile. Žalostno pri-
temu je le dejstvo, da delajo gotovi ljudje še
vedno kmata za druginjo odgovornega.

Alah il Alah! Mohamedanci imajo med
svojimi prazniki tudi „ramazan“, to je večte-
denski strogi post. Ali bogatejši Turki se tega